

Protokoll fra menighetsrådsmøte 01/24

Dato: 10.01.2024

Tid: 19:00–21:10

Sted: Møterommet i kontorbygget

Saksnummer: 67/23, 01–06/24

Disse møtte: Christer van der Meeren, Brith Barsnes Bjordal, Sølvi Mostraum Krabbedal, Øyvind Eide, Anette Hermansen, Arthur Pilskog, Martin Aalen Hunsager, Frode Høstmark, Renate Hansen Bønes

Forfall: Ingelin Margrethe Hoff Larsen, Vibeke Gjervik, Mona Lerøen, Johan Fredrik Garmann

Ellers møtte: Benny Mortensen på sak 03/24

Møteleder: Christer van der Meeren

Merknader: Christer van der Meeren førte protokoll.

Vedtak er enstemmig vedtatt med mindre annet er spesifisert.

Christer van der Meeren
Menighetsrådsleder (s)

Sven-Ove Rostrup
Konstituert daglig leder

01/23: Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: Godkjent uten merknader.

02/23: Godkjenning av protokoll fra menighetsrådsmøte 09-23

Vedtak: Godkjent uten merknader.

03/24 Oppfølging av varsel mottatt 15. november

Innledning

15. november 2023 leste en ungdom opp et skriv for menighetsrådet i Olsvik vedrørende hvordan ungdommene hadde opplevd miljøet i TenSing, spesielt med tanke på upassende oppførsel fra ledere. I samme møte gav 13-20-diakonene sin vurdering av utfordringene som har vært i TenSing-miljøet. Ungdommene som leste opp skrevet har senere formidlet til beredskapsteamet at det er over ti ungdommer som har hatt disse opplevelsene, og at det er flere omvarslede.

Spørsmålet som reiser seg i etterkant av disse innleggene er om dette regnes som et varsel, og i så fall hvordan det bør følges opp.

Hva er et varsel?

Et varsel er en ytring om et forhold som kan være kritikkverdig. Et kritikkverdig forhold er et forhold som er i strid med lover og regler, etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet.

Det er innholdet i ytringen som avgjør om det kan være et mulig kritikkverdig forhold og dermed et varsel. Ytringer kan fremsettes muntlig, skriftlig og nonverbalt. Eksempelvis så skal det behandles

som et varsel hvis en voksen person sender, viser, eller på annen måte deler seksualiserte bilder til en ungdom. Varselet, altså beskrivelse av det seksualiserte bildet, samt beskrivelse av avsender og mottaker, skal meldes videre til de som har ansvar for å rette opp i forholdet. De som har ansvar for å rette opp i forholdet plikter å ta tak i varselet, og ansvaret kan ikke overlates til andre.

Det skal også nevnes at hvis ikke ytringen er rettet til den som har ansvar for å rette opp forholdet, så må ytringen videreformidles til den som har ansvar for å rette opp i forholdet.

I skrivet som ungdommen leste opp i menighetsrådet 15. november var det, i tillegg til ovennevnte eksempel, beskrevet flere andre forhold som kan omhandle mulig seksuell trakassering og som dermed kan være et kritikkverdig forhold som kan være i strid med loven.

Hva er seksuell trakassering?

Seksuell trakassering er definert i likestillings- og diskrimineringsloven § 13:

1. ledd: «Trakassering på grunn av forhold som nevnt i § 6 første ledd og seksuell trakassering, er forbudt.»

3. ledd: «Med seksuell trakassering menes enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.»

6. ledd: «Arbeidsgivere og ledelsen i organisasjoner og utdanningsinstitusjoner skal innenfor sitt ansvarsområde forebygge og søke å hindre trakassering og seksuell trakassering.»

Det er viktig å bemerke at formuleringen «formål eller virkning» viser til at det er en subjektiv vurdering fra den som opplever oppmerksomheten som uønsket. Oppmerksomheten trenger altså ikke ha til hensikt å trakassere; det er nok at oppmerksomheten oppleves som uønsket. Likestillings- og diskrimineringsombudet har satt opp noen eksempler på hvilken type atferd som kan regnes som seksuell trakassering:

«Seksuell trakassering kan være alt fra seksuelle kommentarer om kropp og utseende, til simulering av seksuelle bevegelser, klåing, tafsing, berøring til overgrep. Visning av bilder og videoer med seksualisert innhold vil også omfattes.»

«Trakassering kan forekomme som enkelthendelser, men også gjentatte ganger. Dersom det er en enkelthendelse må den være av en viss alvorlighetsgrad for at det faller inn under begrepet trakassering. Hvis de negative og krenkende ytringene eller handlingene derimot forekommer systematisk og gjentas over tid vil det heller dreie seg om mobbing, som er en form for trakassering.»

Asymmetriske relasjoner

Likestillings- og diskrimineringsombudet skriver også: «Hvis det er en ubalanse i styrkeforholdet mellom de involverte, enten formell eller uformell, vil det kunne gjøre saken mer alvorlig.»

Slike asymmetriske relasjoner er en del av denne saken. Asymmetri i relasjonene kan for eksempel være på grunn av at den ene er en leder, eller på grunn av aldersforskjell. Dette medfører en maktubalanse som har gjort at det har opplevdes som vanskelig for ungdommene å si ifra om at oppmerksomheten er uønsket. Det skal uansett ikke være nødvendig for ungdommen selv å måtte si ifra om dette, og det er heller ikke et vilkår for at det skal vurderes som uønsket seksuell oppmerksomhet. Generelle normer i samfunnet tilsier at det er upassende å gi seksuell oppmerksomhet til noen som er langt yngre enn en selv og som er deltaker i et ungdomsarbeid hvor

man selv har en lederfunksjon. Dette gjelder også relasjoner mellom ledere hvor det er stor aldersforskjell.

Det handler om at alle skal oppleve det som trygt og godt å være i et ungdomsmiljø, og at den oppmerksomheten som ungdommene får er basert på hvem de er og ikke på kjønn, utseende og seksualitet. Spesielt i en kristen sammenheng må man kunne forvente at ungdommene ikke skal oppleve seg som et seksuelt objekt, men som en person som har rett til å bli behandlet med respekt og verdighet.

Tenårene er årene der man utvikler seg, både med tanke på modenhet og med tanke på bevisstheten rundt egen seksualitet. Faren ved å gi oppmerksomhet basert på kropp og utseende er at ungdommer kan søke denne oppmerksomheten for å få bekreftelse. Dette kan føre til at man gjør ting man ellers ikke ville gjort, og som kan påføre emosjonelle og psykiske sår og arr. Det kan også føre en inn i usunne relasjoner som ikke bygger på likeverd og respekt. Dette kan igjen være ødeleggende for selvbildet til ungdommen.

Vurdering av varselet

Basert på skrevet som ble lest opp i menighetsrådet 15. november vil beskrivelsene falle inn under begrepet mulig seksuell trakassering. Skrevet er dermed et varsel som menighetsrådet plikter å ta tak i. Menighetsrådet har ansvar for det frivillige arbeidet i menigheten, også når det frivillige arbeidet utføres av andre organisasjoner, som for eksempel KFUK-KFUM.

Oppretting av beredskapsteam

Bergen kirkelige fellesråd har en lokal beredskapsplan ved mistanke om eller anklage mot arbeidstaker om seksuelle overgrep. Planen omhandler også forhold som retter seg mot frivillige, samt forhold som ikke er seksuelle overgrep, herunder uakseptabel oppførsel / grenseoverskridende atferd.

På bakgrunn av varselet er det i tråd med denne beredskapsplanen, samt Olsvik menighets egen beredskapsplan vedtatt i 2018, satt ned et beredskapsteam bestående av leder for menighetsrådet Christer van der Meeren, sogneprest Martin Aalen Hunsager, og personalansvarlig, som pga. manglende daglig leder ble løftet opp til HR-sjef i BKF, Benny Mortensen.

Beredskapsteamet har gjort en vurdering av saken gjennom innsyn i ulike dokumenter, samtaler med to familier i menigheten, ungdomsdiakon og prest som har fulgt opp den ene familien, samt varslingsgruppen i BKF som i tillegg til HR-sjef består av HR-rådgiver og jurist. Det er HR-sjef som har gjennomført disse samtalene.

Håndtering av varselet

Beredskapsteamet har lagt opp til følgende håndtering av varselet:

1. gå i dialog med varslere for å ivareta dem og ungdomsmiljøet
2. presentere sak i menighetsrådet
3. ivareta dem som kan ha vært utsatt for mulig seksuell trakassering
4. gå i dialog med de omvarselede
5. forebygge seksuell trakassering i fremtiden

Ad punkt 1: HR-sjef har hatt et møte med ungdommene.

Ad punkt 2: Det er menighetsrådet som har ansvar for å følge opp varselet. Situasjonen det er varslet om har pågått over tid, og det er overveiende sannsynlig at det har forekommet seksuell trakassering

i ungdomsmiljøet. Når det er overveiende sannsynlig at det har vært seksuell trakassering i ungdomsmiljøet og dermed brudd på likestillings- og diskrimineringsloven, så må menighetsrådet treffe et vedtak på at det har forekommet, at menighetsrådet vil følge opp de fornærmede, samt at menighetsrådet vil jobbe for å redusere sannsynligheten for at det det kan forekomme på nytt.

Ad punkt 3: Beredskapsteamet går i dialog med enkeltpersoner som kan ha vært utsatt for seksuell trakassering. Dette for å ivareta deres hensyn.

Ad punkt 4: Beredskapsteamet går i dialog med de omvarslede. Siden det er ungdommenes subjektive opplevelse av å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet som definerer om det er seksuell trakassering, er det i slike saker ikke behov for kontradiksjon. Dialogen med de omvarslede handler om å formidle beredskapsteamets konklusjon i saken og be om refleksjoner rundt denne. Det vil også opplyses om grenser for kontakt mellom ungdommer, samt mellom ungdommer og ledere.

Ad punkt 5: Beredskapsteamet, i samarbeid med bl.a. frivillighetsteamet, 13-20-diaconene og menighetsrådet, vil jobbe for å gi nødvendig opplæring til alle som er i kontakt med ungdomsmiljøet og alle som har et ansvar inn mot miljøet, slik at kirken gjør det den kan for å unngå at det skjer seksuell trakassering i menigheten.

Målet med vedtaket

Det er viktig at menighetsrådet nå tar stilling til disse ungdommenes opplevelser. Det handler om å tydelig signalisere følgende:

- at ansvaret for frivilligheten ligger hos menighetsrådet
- at menighetsrådet tar dette ansvaret på alvor
- at menighetsrådet er opptatt av at det skal være et trygt miljø for ungdommer i menigheten
- at det ikke skal være opp til ungdommene selv å behøve å sette grenser for noe som er uakseptabel oppførsel iht. normene i samfunnet ellers

Videre trenger ungdommene en unnskyldning fra de som sitter med dette ansvaret for at de skal kunne gå videre og legge disse opplevelsene bak seg.

Ikke minst må menighetsrådet jobbe med å forebygge at slikt skjer igjen, og ha beredskap for hvordan det skal håndteres hvis det skjer igjen.

Vedtaket:

Menighetsrådet har ansvar for arbeidet i menigheten knyttet til barn og unge, herunder også det arbeidet som drives av frivillige og frivillige organisasjoner.

Menighetsrådet i Olsvik menighet er opptatt av at det skal oppleves som trygt og godt å være en del av ungdomsmiljøet i menigheten.

Menighetsrådet ønsker å gi en unnskyldning til de ungdommene som ikke har opplevd det som trygt og godt å delta i ungdomsarbeidet i menigheten.

Menighetsrådet er opptatt av å tilby nødvendig hjelp og støtte til enkeltungdommer som har behov for det etter å ha opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet fra ledere i ungdomsmiljøet.

Menighetsrådet vil, i samarbeid med blant annet frivillighetsteamet og ungdomsdiakonene, jobbe for å forebygge at ungdommene blir utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet.

Menighetsrådet vil legge vekt på undervisning som tar sikte på å øke bevisstheten rundt hva uønsket seksuell oppmerksomhet er, hvordan ungdommer og ledere kan melde fra om uønsket seksuell oppmerksomhet og hvordan menighetsrådet skal håndtere eventuelle saker om uønsket seksuell oppmerksomhet.

Menighetsrådet vil innføre etiske retningslinjer for frivillige.

Votering: Enstemmig vedtatt.

67/23: Kulturfest – interimstyrets innstilling og veien videre

Vedtak: Menighetsrådet takker interimstyret for en grundig jobb med utredning av Kulturfests historie og betydning samt mulighetene fremover. Menighetsrådet vedtar å ikke starte opp en forankrings- og mobiliseringsprosess for Kulturfest på dette tidspunktet.

04/24 Budsjett 2024

Vedtak: Olsvik menighetsråd vedtar det fremlagte forslaget til budsjett for 2024.

05/24 Orienteringssaker

- Referat fra AU 01-24
- NMS etterspør hvem som er vår kontaktperson mot dem. Vi har ikke det i dag. Misjonsutvalget jobber med å finne en.
- Det ble orientert om historien bak de to julefestene i menigheten.
- Staben vurderer å være pilotmenighet for samarbeid med KFUK-KFUM. Dette dreier seg om lavterskeltilbud til ungdommer etter konfirmasjonen. Det er et samarbeid mellom Bjørgvin bispedømme og KFUK-KFUM.
- Status stab:
 - Kirketjener: Malene Skartveit begynner fullt 1. april. Det kan hende hun blir å se her noe tidligere.
 - Sven-Ove Rostrup er nå 70% konstituert daglig leder frem til Jessica kommer tilbake, men har ikke personalansvar. I tillegg har han 10 % inn mot barne- og ungdomsarbeid og er fremdeles frikjøpt 20 % som tillitsvalgt. Tidligere var det 50 % kateket II, 30 % musikk, 20 % frikjøpt.
 - Malene Mortensen har fått et vikariat som menighetspedagog i 70 % som vikar for Sven-Ove Rostrup.
- Det jobbes sentralt med felles etikkreglement / etiske retningslinjer, både for rådsmedlemmer (fra Dnk) og frivillige (fra BKF). Domprosten anbefaler at vi ikke venter på dette og jobber frem et reglement selv.
- Reglementer: BKF jobber med standard revidert forslag til delegasjonsreglement og økonomireglement. Dette forventes å komme ila. januar.
- Orienteringer fra utvalg og fellesråd
 - Åpen barnehage

06/24: Møteevaluering

Det ble foretatt en kort evaluering av møtet.